

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/84/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121432072
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:6121432072.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barbarou Kovalikovou v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokát so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX C. XXX, zastúpenej: Mgr. Ondrej Barna, advokát so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 308,07 eur s prísł., t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 220,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 07. 2018 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 08. 2018 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 09. 2018 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 10. 2018 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 11. 2018 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 12. 2018 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 01. 2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 02. 2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 03. 2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 04. 2019 do zaplatenia, vo výške 5 % ročne zo sumy 20,- eur od 26. 05. 2019 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 57,2 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca v rámci upomínacieho konania podal 15. 07. 2021 na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým žiadal žalovanú zaviazat' na zaplatenie istiny 280,- eur spolu so zmluvným úrokom z omeškania vo výške 18,16 % ročne zo sumy 400,-eur od 06. 10. 2017 do 31. 10. 2017, zo sumy 380,- eur od 01. 11. 2017 do 05. 12. 2017, zo sumy 360 eur od 06. 12. 2017 do 18. 12. 2017, zo sumy 340,- eur od 19. 12. 2017 do 13. 04. 2018, zo sumy 300,- eur od 14. 04. 2018 do 23. 04. 2018, zo sumy 280,- eur od 24. 04. 2018 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne zo sumy 280,- eur od 26. 07. 2018 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 280,- eur od 26. 07. 2018 do zaplatenia, ako aj nahradiť žalobcovi trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 809800239 zo dňa 06. 10. 2017 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, žalobca ako veriteľ, poskytol žalovanej, ako dlžníkovi, bezúčelový úver vo výške 400,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov vo výške 0,- eur, úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 80,- eur, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne

predstavuje sumu 480,- eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku vo výške 480,- eur v 24 pravidelných mesačných splátkach vo výške 20,- eur vždy k 25. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 25. 10. 2017. Ďalej na základe vyššie uvádzaného, sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín poslednej splátky spotrebiteľského úveru nastane dňa 25. 09. 2019. Žalovaná riadne a včas svoj záväzok neplnila v zmysle dohodnutých podmienok, a tým porušila dojednania predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca a žalovaná sa v uzatvorenej spotrebiteľskej zmluve v bode č. 2 dohodli, že úrok je vo výške 18,16 % ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia. Žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok, tým porušila dojednania predmetnej zmluvy a stratila výhodu splátok. Predmetný nárok sa stal splatným podľa bodu č. 14 Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru dňa 25. 07. 2018. Ďalej sa žalobca a žalovaná v predmetnej zmluve dohodli, že v prípade, ak sa spotrebiteľ dostane do omeškania s úhradou svojho dlhu, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne z dlžnej čiastky. Žalovaná doteraz uhradila žalobcovi sumu 120,- eur.

3. Upomínací súd dňa 14. 09. 2021 vydal platobný rozkaz sp. zn. 19Up/1215/2021-34, ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu 280,- eur, spolu s zmluvným úrokom z omeškania vo výške 18,16 % ročne zo sumy 400,- eur od 06. 10. 2017 do 31. 10. 2017, 18,16 % úrokom zo sumy 380,- eur od 01. 11. 2017 do 05. 12. 2017, 18,16 % úrokom zo sumy 360,- eur od 06. 12. 2017 do 18. 12. 2017, 18,16 % úrokom zo sumy 340,- eur od 19. 12. 2017 do 13. 04. 2018, 18,16 % úrokom zo sumy 300,- eur od 14. 04. 2018 do 23. 04. 2018, 18,16 % zo sumy 280,- eur od 24. 04. 2018 do zaplatenia, najviac však 80,- eur, zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne zo sumy 280,- eur od 26. 07. 2018 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 280,- eur od 26. 07. 2018 do zaplatenia, ako aj nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 145,27 eur alebo v tej istej lehote podať odpor.

4. Proti vyššie uvedenému platobnému rozkazu podala žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu odpor, v ktorom uviedla, že neuznáva peňažný nárok žalobcu v celom rozsahu, žiada platobný rozkaz zrušiť a priznať trovy v prípade zastavenia konania. V prípade návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní navrhuje postúpiť vec na civilné konanie Okresnému súdu Vranov nad Topľou. V odôvodnení odporu uviedla, že platobný rozkaz je v rozpore s právom EÚ. Podľa Súdneho dvora EÚ vyšší súdny úradník nemôže vydať platobný rozkaz, keďže nebola nijako zohľadnená neprijateľnosť zmluvných podmienok a nezákonnosť plnení, ktoré si žalobca uplatňuje v tomto konaní. Zaplatenie zmluvnej pokuty je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ide o spotrebiteľskú vec, preto je nutné na ňu aplikovať normy týkajúce sa spotrebiteľského práva. Z opatrnosti taktiež žalovaná vzniesla námietku premlčania celého uplatneného nároku žalobcu.

5. V súlade s § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. upomínací súd preto vyzval žalobcu, aby sa vyjadril k podanému odporu a aby uviedol, či navrhuje v pokračovaní konania na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že navrhuje pokračovať v konaní na príslušnom súde. K odporu uviedol, že dlžník bol v zmluve v bode 3 jasne oboznámený s výškou, počtom a termínom splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve bola jasne odlíšená splátka istiny, úrokov, a poplatkov. Z vyššie uvedeného dôvodu nemožno úver pokladať za bezúročný a bezpoplatný. Pokiaľ mala žalovaná pocit, že podpísala nevýhodnú zmluvu, mohla bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy bez udania dôvodu odstúpiť od zmluvy. Žalovaná nebola žiadnym spôsobom nútená k podpisu zmluvy o úvere a podpis na zmluve činila bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku. K zmluvnej pokute uviedol, že bola dohodnutá v zmluve o spotrebiteľskom úvere na druhej strane a žalovaná s touto podmienkou súhlasila a potvrdila ju svojím podpisom.

6. Upomínací súd dňa 29. 10. 2021 postúpil vec Okresnému súdu Vranov nad Topľou.

7. Dňa 08. 04. 2022 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu, v ktorom uviedol nasledovné skutočnosti: Žalobca k posúdeniu schopnosti spotrebiteľa - žalovaného splácať spotrebiteľský úver, tak ako mu to ukladá zákon č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch uvádza, že Klient požiadaval dňa 04. 10. 2017 o poskytnutie pôžičky vo výške 400,- eur. Po spísaní žiadosti o poskytnutie úveru č. 809800239 bola žiadosť o poskytnutie úveru odoslaná na regionálnu agentúru. Na úvod žalobca uvádza, že žalovaný bol povinný v žiadosti o úver uviesť pravdivé údaje o svojich mesačných príjmoch a výdavkoch. Na regionálnej agentúre bola žiadosť elektronicky zaznamenaná v internom systéme spoločnosti. Spoločnosť vytvorila tzv. Overovací formulár, o histórii klienta v informačnom systéme

spoločnosti v zmysle ktorého boli overené informácie v zozname ST bez výsledku, , v notárskom centrálnom registri záložných práv bez výsledku, databáze stratených občianskych preukazov s výsledkom, že tento občiansky preukaz nie je evidovaný ako stratený alebo odcudzený. Následne bol verifikovaný scóring klienta, t. j. regionálna agentúra zhodnotila príjmy a výdaje v zmysle interných predpisov spoločnosti. Príjem žiadateľ v žiadosti uviedol vo výške 450,80 eur a výdavky v sume 95,- eur, t. j. mesačne klientovi ostala voľná suma vo výške 355,80 eur. Celkový skóring klienta je výslednicou skóringovej matice, tvorenej stanoveným stupňom finančného a obchodného rizika a históriou klienta. Požadovaná výška úveru bola stanovená na 400,- eur. Na podporu svojich tvrdení súdu opätovne preukazujeme žiadosť o úver žalovaného a tiež dokument preukazujúci overenie klienta. V zmysle uvedeného dokumentu je zrejmé, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom zobral do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Veriteľ overil klienta cez register úverov, univerzálny register, živnostenský a obchodný register.

8. Súd vo veci pojednával dňa 20. 05. 2022, kde právny zástupca žalovanej uviedol, že má za to, že návrh nie je podaný správne. Minimálne ide o to, že splátky pred 15. 07. 2018 sú premlčané, keďže žaloba bola podaná 15. 07. 2021 a taktiež je toho názoru, že žalobca neskúmal riadne bonitu žalovanej, pretože uvádza, že žalovaná nevyužila predtým možnosť úveru, avšak zo žiadosti o úver vyplýva, že priamo u, teda zo žiadosti o úver vyplýva, zo zmluvy, že zo žiadosti o úver aj zo zmluvy vyplýva, že žalovaná nevyužila žiadne produkty, avšak pričom priamo žalobca uvádza, že predchádzajúca zmluva mala určité číslo, to znamená, že musela žalovaná predtým využiť nejakú službu od žalobcu. Preukázateľne trvala zmluva, ktorá predchádzala tejto zmluve. Teda mala aj nejaké ďalšie splátky úverov, ktoré nie sú pri skúmaní vôbec uvedené. Čiže z tohto dôvodu je tento úver bezúročný a bez poplatkov. A taktiež poukazuje aj na neprijateľnú zmluvnú podmienku, zmluvnú pokutu, ktorú si žalobca v tomto konaní uplatňuje uviedol, že naďalej trvá na tom, čo uviedol v písomnom podaní, namieta premlčanie nároku žalobcu. Zároveň právny zástupca žalovanej doplnil, že pokiaľ žaloba neúplne a nepravdivo odráža skutkový stav v tom zmysle, že sa žalobca domáha splátok po uplynutí konečnej doby splatnosti úveru, poukazuje na výzvu na úhradu zo dňa 30. 07. 2018, podľa ktorej došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti, pričom s poukazom na výpis platieb je jasné, že prvá splátka, ktorá nebola riadne zaplatená, je minimálne z obdobia mája 2018, čo je viac ako tri roky pred podaním žaloby, keďže žaloba bola podaná 15. 07. 2021. Z toho dôvodu poukazuje na § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa má premlčacia doba počítat' od prvej splátky, ktorá zapríčinila použitie § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, teda v tomto prípade ide o premlčanie v celom rozsahu. Žalobca ani jeho právny zástupca sa daného pojednávania nezúčastnili, svoju neprítomnosť ospravedlnili a žiadali konať aj bez neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu.

9. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom zo dňa 17. 06. 2022 č. k. 4Csp/84/2021-82 rozhodol takto:

„I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanej p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie, po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

10. Voči rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že má za to, že v predmetnom sporovom konaní došlo k vade uvedenej v § 365 ods. 1 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. CSP: „súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam“ a napokon k vade uvedenej v ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP „rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.“ Žalobca podaním zo dňa 15. 07. 2021 žiadal o vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 280,- eur s príslušenstvom, na základe uzatvorenej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 809800239 zo dňa 06. 10. 2017 na základe ktorej, bol žalovanej poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 400,- eur. Okresný súd Rozsudkom vedeným pod sp. zn. 4Csp/84/2021 zo dňa 17. 06. 2022 vo I. výroku rozsudku žalobu žalobcu zamietol. Na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 809800239 zo dňa 06. 10. 2017 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 400,- eur. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte len ako „Zákon o spotrebiteľských úveroch“ v

príslušnom gramatickom tvare) považuje zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov v prípade, ak dôjde k naplneniu dôvodov, ustanovených v § 11 ods. 1. Nakoľko nedošlo k naplneniu dôvodov, nemožno zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve o spotrebiteľskom úvere sa v bode 2. uvádza nasledovné: „Spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku 480,- eur, v 24 pravidelných mesačných vo výške 20,- eur, vždy k 25 kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 25. 10. 2017 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo v hotovosti mandatárovi.“ Z vyššie uvedeného vyplýva, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade 24. splátok počnúc dňom 25. 10. 2017. Ako je v texte zmluvy o spotrebiteľskom úvere špecifikované, výška 480,- eur pozostáva zo sumy istiny vo výške 400,- eur a úroku vo výške 80,- eur a taktiež je uvedené, že žalovaný je povinný uhradiť celkovú čiastku 480,- eur v 24. splátkach. V zmysle uvedeného je v zmluve o spotrebiteľskom úvere jasne určené rozlíšenie splátky istiny, úrokov a poplatkov (400,- eur + 80,- eur). Rovnako je v zmluve o úvere špecifikovaný údaj o dobe trvania a termíne splatnosti poskytnutého úveru, nakoľko tieto údaje sú zreteľne uvedené v bode 3. zmluvy o úvere: „Vzhľadom na uvedené sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nastane dňa 25. 09. 2019. Z uvedeného s určitosťou vyplýva, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov vzhľadom k tomu, že spĺňa všetky zákonom stanovené obligatórne náležitosti. Žalovaný v prípade, že po podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere nadobudol pocit, že podpísal nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mal právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené právo žalobca nevyužil, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasil s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere a so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru. Žalobca ďalej uvádza, že jednotlivými splátkami sa hradí najprv istina poskytnutého úveru a po uhradení istiny sa uhrádza zostatok z poskytnutého úveru (úroky, poplatok). Započítanie celej sumy splátky sa hradí najprv na istinu a až tak na úrok a poplatok v prospech dlžníka, pretože v prípade nezaplatenia niektorej splátky alebo omeškania dlžníka s platbou splátky dôjde skôr k zníženiu istiny, z ktorej by si žalobca ako veriteľ mohol uplatňovať zákonné úroky z omeškania. V prípade osoby žalovaného má žalobca za to, že sa jedná o osobu, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísala (obdobne o tom hovorí i čl. 11 ods. 2 CSP). Žalovaný navyše žiadnym spôsobom nebol k podpisu zmluvy o úvere donútený a podpisy činil bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku. Podľa Rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn.: 9Co/343/2013 „Nedostatok vážnosti prejavu vôle je daný tým, že sa zdanlivo prejavuje vôľa, ktorá v skutočnosti neexistuje a ak by aj existovala, tak v inej kvalite, než to ukazuje jej prejav. K takýmto prejavom vôle patria predovšetkým úkony urobené pri hre, zo žartu a podobne. Dôkazné bremeno, pokiaľ ide o nedostatok vážnosti prejavu vôle, zaťažuje toho, kto konal bez tohto predpokladu platnosti právneho úkonu.“ Žalovaný svoju vôľu uzavrieť zmluvu o úvere potvrdil svojim podpisom. Žalovaný si bol vedomý svojich záväzkov vyplývajúcich z predmetnej zmluvy o úvere. Súd predmetný návrh žalobcu zamietol a to z dôvodu premlčaného nároku. Žalobca sa s týmto záverom nestotožňuje nakoľko má za to, že žaloba bola podaná v stanovenej lehote, t. j. ešte pred uplynutím trojročnej premlčacej doby. Návrh na vydanie platobného rozkazu bol zo strany žalovaného odoslaný dňa 15. 07. 2021 teda uplatnený nárok bol včas a vzhľadom nato, že dlh sa stal splatný 25. 07. 2018.

11. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

12. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodu uvedeného v odvolaní, ako aj konanie, ktoré rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP a dospel k záveru o existencii dôvodu pre zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Uznesením zo dňa 18. 05.2023, č. k. 9CoCsp/62/2022-108 zrušil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 17. 06. 2022, č. k. 4Csp/84/2021-83 a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že z prehľadu splátok vyplýva, že žalovaná zaplatila k 23. 04. 2018 celkovú sumu 120,- eur, pričom prvá splátka bola splatná 25. 10.

2017. Keďže mesačná splátka bola dohodnutá na sumu 20,- eur, spolu teda žalovaná zaplatila šesť splátok, t. j. za obdobie od októbra 2017 do marca 2018. Z listu žalobcu zo dňa 10. 07. 2018 označeného ako „varovanie“ vyplýva, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením splátky splatnej 25. 06. 2018, preto ju žalobca v lehote piatich dní vyzval, aby túto splátku uhradila, pretože pokiaľ ju neuhradí, tak žalobca si dňa 30. 07. 2018 uplatní právo na zaplatenie celého dlhu, teda dlh sa stane splatným naraz v celkovej výške 360,- eur. Listom zo dňa 30. 07. 2018 označeným ako „výzva na úhradu“ žalobca oznámil žalovanej, že stratila výhodu splácať dlh v splátkach a celý dlh sa stal splatným naraz. Odvolací súd poznamenal, že ani vo vzťahu k jednej z týchto listín nie je preukázané jej doručenie žalovanej. Z týchto listín vyplýva, že žalobca zosplatnil úver pre nezaplatenie splátky splatnej k 25. 06. 2018, a to ku dňu 30. 07. 2018. Takéto zosplatnenie ale nemožno považovať za platné, keďže je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko nie je dodržaná lehota troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky pre nezaplatenie ktorej bol úver zosplatnený a súčasne žalobca ani žalovanú neupozornil na zaplatenie dlhu v lehote nie kratšej ako pätnásť dní. Súčasťou spisu sú všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré ale nie sú podpísané a aj keď žalobca na ne v zmluve o spotrebiteľskom úvere poukazuje, zo zmluvy nepochybne nevyplýva, že tieto sú súčasťou tejto zmluvy. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že právo na zosplatnenie úveru vyplýva z bodu 14. týchto všeobecných podmienok, kde je dokonca uvedená dlhšia lehota omeškania spotrebiteľa pre zosplatnenie úveru, a to štyri mesiace, čo je v prospech spotrebiteľa oproti zákonnej úprave. Avšak, ako už odvolací súd uviedol, nateraz nebolo preukázané, či došlo medzi zmluvnými stranami k dohode o možnosti predčasného zosplatnenia úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd poukazuje na to, že z prehľadu splátok vyplýva, že žalovaná uhradila šesť splátok za obdobie od októbra 2017 do marca 2018, t. j. prvá nezaplatená splátka bola k 25. 04. 2018. Z obsahu výzvy pred zosplatnením úveru, ktorej doručenie žalobca vôbec nepreukázal, vyplýva, že úver zosplatnil pre nezaplatenie splátky splatnej k 25. 06. 2018. Ako už odvolací súd konštatoval, pokiaľ žalobca odvíjal zosplatnenie od tejto splátky, nebolo naplnené ustanovenie podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a preto celý dlh pre nezaplatenie tejto splátky nemohol byť platne zosplatnený k 30. 07. 2018. Súd prvej inštancie pri posudzovaní možného premlčania žalobou uplatneného nároku neuvažoval ani s redukciou aplikovateľnosti § 103, veta druhá Občianskeho zákonníka v posudzovanom právnom vzťahu, ktorý je spotrebiteľským vzťahom a na ktorý sa vzťahuje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, tak ako to realizoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutiach, na ktoré odvolací súd poukázal. Odvolaciemu súdu tak nezostávalo iné ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou súdu prvej inštancie bude skúmať prvotne, či si strany sporu platne dohodli možnosť predčasného zosplatnenia úveru. Žalobca teda bude povinný preukázať, že so žalovanou si takúto možnosť dohodol. V prípade pokiaľ to bude preukázané, bude povinnosťou žalobcu preukázať, že žalovanú pred zosplatnením úveru riadne vyzval na uplatnenie tohto svojho práva, samozrejme za splnenia všetkých zákonných podmienok. Tieto skutočnosti je súd prvej inštancie povinný skúmať z úradnej povinnosti. V prípade, pokiaľ bude aj toto preukázané, súd prvej inštancie vyhodnotí plynutie premlčacej doby s poukazom na vyššie citovanú judikatúru Najvyššieho súdu ohľadom počiatku plynutia premlčacej doby pri spotrebiteľských úveroch.

14. Po vrátení veci odvolacím súdom súd reflektoval názory v ňom vyjadrené, pričom poskytol stranám sporu priestor na vyjadrenie sa k tomuto rozhodnutiu.

15. Súd vo veci pojednával dňa 24. 11. 2023 v neprítomnosti strán sporu.

16. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Výpisom z Obchodného registra, Zmluvou o úvere č. 809800239 zo dňa 06. 10. 2017, Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, splátkovým kalendárom, predžalobnou výzvou zo dňa 09. 07. 2021, odporom proti platobnému rozkazu, vyjadreniami žalobcu a žalovanej ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

17. Zo zmluvy o úvere č. 809800239 zo dňa 06. 10. 2017 uzavretej medzi stranami sporu vyplýva, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 400,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť zvýšený o sumu úroku vo výške 80,- eur, čo v prípade riadneho splácania úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 480,- eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku 480,- eur v 24 pravidelných mesačných splátkach vo výške 20,- eur vždy k 25 kalendárnemu dňu. Úrok je vo výške 18,16 % ročne z poskytnutého úveru až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 80,- eur. Vzhľadom na uvedené sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom

úvere a termín poslednej splátky spotrebiteľského úveru nastane dňa 25. 09. 2019. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak sa spotrebiteľ dostane do omeškania s úhradou svojho dlhu, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10,00 % ročne z dlžnej čiastky. Spotrebiteľ berie na vedomie, že výška RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 14,55 %.

18. Z podania označeného ako predžalobná výzva na úhradu dlžnej sumy vyplýva, že dňa 09. 07. 2021 žalobca vyhotovil výzvu pre žalovanú, že žalobcovi vznikla voči nej pohľadávka vo výške 280 eur s príslušenstvom. Taktiež, že v zmysle zmluvy č. 809800239 vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie v zmluve dohodnutého úroku vo výške 197,62 eur ako aj nárok na úhradu zmluvnej pokuty vo výške 82,77 eur. Zároveň vznikol žalobcovi nárok na úhradu zákonných úrokov vo výške 43,46 eur ako aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 121,70 eur spolu s DPH. Predmetnou výzvou vyzval teda právny zástupca žalobcu žalovanú, aby v lehote do 3 kalendárnych dní odo dňa doručenia predmetnej výzvy uhradila žalobcovi pohľadávku vo výške 725,55 eur (istina vo výške 280,- eur + príslušenstvo vo výške 323,85 eur + trovy vo výške 121,70 eur). Doručenie výzvy žalovanej nebolo žalobcom preukázané.

19. Z listu žalobcu zo dňa 10. 07. 2018 označeného ako „varovanie“ vyplýva, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením splátky splatnej 25. 06. 2018, preto ju žalobca v lehote piatich dní vyzval, aby túto splátku uhradila, pretože pokiaľ ju neuhradí, tak žalobca si dňa 30. 07. 2018 uplatní právo na zaplatenie celého dlhu, teda dlh sa stane splatným naraz v celkovej výške 360,- eur. Ani doručenie tejto listiny žalobca nepreukázal.

20. Z prehľadu splátok doložených žalobcom vyplýva, že žalovaná vykonala 4 úhrady po 20,- eur a to dňa 31. 10. 2017, 05. 12. 2017, 18. 12. 2017, 23. 04. 2018 a 1 úhradu vo výške 40,- eur dňa 13. 04. 2018.

21. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch, sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

25. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

26. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

27. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľa, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

28. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a. poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b. posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver

29. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

30. Podľa § 11 ods. 1 Zákona, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

31. V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

32. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

33. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

34. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

35. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

36. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

37. Podľa §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa §565 Občianskeho zákonníka, najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

38. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

39. Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

40. Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

41. Podľa § 3 Nariadenia vlády 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

42. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa 06. 10. 2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 400,- eur a ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť pri celkových nákladoch spotrebiteľa 80,- eur. V zmysle zmluvy mala žalovaná uhradiť žalobcovi dlžnú istinu v splátkach vo výške 20,- eur vždy k 25. dňu v mesiaci, počnúc dňom 25. 10. 2017. Do 25. 09. 2019 mala teda žalobcovi uhradiť 480,- eur. Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaná mu do dňa spísania žaloby uhradila sumu 120,- eur. Z podanej žaloby vyplýva, že žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. okamžitú splatnosť úveru. Vzhľadom na omeškanie žalovanej sa stal podľa žalobcu dlh splatný dňa 25. 07. 2018 v zmysle bodu č. 14 Všeobecných obchodných podmienok. Žalobca vo výzve zo dňa 30. 07. 2021 uvádza, že žalovaná podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere, a preto sa stala úverová pohľadávka predčasne splatnou. Súd z Aktuálneho stavu úveru (prehľadu splátok) zistil, že posledná úhrada, ktorú žalovaná vykonala, bola dňa 23. 04. 2018, kedy na úhradu istiny bolo pripísaných 20,- eur.

43. Krajský súd uložil okresnému súdu, aby skúmal či došlo k platnému zosplateniu.

44. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca nemohol platne zosplatiť úver, nakoľko nepreukázal súdu, že takúto možnosť si so žalovanou dohodol. Priamo v zmluve takáto možnosť dohodnutá nebola. Žalobca síce preložil súdu všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré ale nie sú podpísané a aj keď žalobca na ne v zmluve o spotrebiteľskom úvere poukazuje, zo zmluvy nepochybne nevyplýva, že tieto sú súčasťou tejto zmluvy. Právo na zosplatenie úveru vyplýva z bodu 14. týchto všeobecných podmienok, kde je dokonca uvedená dlhšia lehota omeškania spotrebiteľa

pre zosplatnenie úveru, a to štyri mesiace, čo je v prospech spotrebiteľa oproti zákonnej úprave. Avšak, žalobca nepreukázal, že došlo medzi zmluvnými stranami k dohode o možnosti predčasného zosplatnenia úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Žalobca nepreukázal, že všeobecné obchodné podmienky boli akceptované žalovanou, nakoľko nepreukázal, že žalovaná s nimi vyslovila súhlas podpisom zmluvy a nepredložil ani všeobecné obchodné podmienky, ktoré by boli žalovanou podpísané.

45. Len pre úplnosť súd dodáva, že aj v prípade keby došlo k platnému zosplatneniu dlhu, nedošlo by k premlčaniu celého dlhu, a to s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu 7Cdo/268/2020 z 29. 11. 2022, sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30. 11. 2022, sp. zn. 4Cdo/132/2021 z 15. 12. 2022, sp. zn. 4Cdo/23/2022 z 26. 01. 2023. Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v spotrebiteľských právnych vzťahoch sa veriteľ na súde môže po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby, plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatnenie). Pokiaľ neuplynú oba časové úseky - 3 mesiace od omeškania danej splátky a 15 a viac dní od upozornenia, veriteľ nemôže požadovať splnenie celého dlhu. Prvýkrát je možné toto právo uplatniť až po splnení týchto podmienok. Z § 103 Občianskeho zákonníka tiež vyplýva, že premlčacia doba začína plynúť späť od splatnosti omeškanej splátky, čo má podstatu v právnej logike, keďže je nesporné, že veriteľ môže svoje právo požadovať okamžité splnenie celého dlhu vykonať už na druhý deň po splatnosti splátky, pre ktorej nesplnenie bol dlh zosplatnený. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch. Tam podľa § 53 ods. 9 vo všeobecnosti začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvý krát (§ 101 Občianskeho zákonníka). Veriteľovi tým zostane na uplatnenie svojho práva na súde menej ako celé tri roky všeobecnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka), pretože tomu bráni práve znenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc zo zákonných ustanovení, najvyšší súd zastáva názor, že veriteľ sa na súde mohol po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatnenie). Práve tento deň je teda najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§101 Občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatnení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd po zhrnutí významných právnych hľadísk vzťahujúcich sa na danú vec uzatvára, že podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvý krát (§ 101 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd záverom konštatuje, že nie je možné považovať za správny právny názor, že v spotrebiteľských vzťahoch premlčacia doba celého zosplatneného dlhu plynie od zročnosti nesplnenej splátky, kvôli ktorej veriteľ využil svoje právo žiadať predčasné splatenie. Z prehľadu splátok vyplýva, že žalovaná uhradila šesť splátok za obdobie od októbra 2017 do marca 2018, t. j. prvá nezaplatená splátka bola k 25. 04. 2018. Z obsahu výzvy pred zosplatnením úveru, ktorej doručenie žalobca však vôbec nepreukázal, vyplýva, že úver zosplatnil pre nezaplatenie splátky splatnej k 25. 06. 2018. Pokiaľ žalobca odvíjal zosplatnenie od tejto splátky, nebolo naplnené ustanovenie podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a preto celý dlh pre nezaplatenie tejto splátky nemohol byť platne zosplatnený k 30. 07. 2018. Ak by aj došlo k platnému zosplatneniu, nedošlo k premlčaniu dlhu, nakoľko premlčacia lehota mohla začať plynúť až 26. 07. 2018, pričom žaloba bola podaná dňa 15. 07. 2018.

46. Taktiež súd je toho názoru, že k zosplatneniu nemohlo dôjsť ani z dôvodu, že veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou ohľadom skúmania bonity žalovanej, keďže napriek výzve súdu žalobca nepreukázal, že postupoval s odbornou starostlivosťou pri poskytnutí úveru žalovanej, keďže nepreukázal, že zisťoval jej výdavky. Zákonodarca uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociálnoekonomickú situáciu spotrebiteľa, teda žalovanej, čo znamená povinnosť zistiť jednak jeho príjem a taktiež aj pravidelné výdavky. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov

mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo totiž zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí. Tieto závery napokon vyplývajú aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-449/13 (Consumer Finance SA proti D. A. a ďalší) zo dňa 18. 12. 2014, keď európsky súd uviedol, že poskytovateľ úveru nesie dôkazné bremeno ohľadom posúdenia úveryschopnosti spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, pričom na informácie podané len spotrebiteľom sa môže spoliehať len vtedy, ak sú dostatočné a podložené dokladmi. Tieto závery napokon vyplývajú aj z nálezu Ústavného súdu ČR III.ÚS 4129/18 zo dňa 26. 02. 2019 a rozsudkov Najvyššieho súdu ČR 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25. 07. 2018 a 33Cdo/201/2018 zo dňa 20. 03. 2019. Pri overovaní bonity žalovaného nemal právny predchodca žalobcu k dispozícii údaje o výdavkoch žalovanej, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti žalovanej o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta (žalovaného). Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Postup žalobcu preto v konkrétnych okolnostiach je možné hodnotiť podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako hrubé porušenie povinnosti veriteľa, s dôsledkami, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

47. Na základe uvedeného má žalobca nárok na nepremičané splátky úveru spolu s úrokom z omeškania, teda na sumu 220,- eur. Žalobca totiž žalovanej požičal sumu 400,- eur, žalovaná doteraz zaplatila žalobcovi sumu 120,- eur a splátky vo výške 60,- eur boli ku dňu podania žaloby dňa 15. 07. 2021 už premlčané (splátka splatná 25. 04. 2018, 25. 05. 2018 a 25. 06. 2018). Keďže úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, súd priznal žalobcovi sumu, ktorá predstavuje rozdiel medzi úverom a zaplatenými a premlčanými splátkami, ktorú súd priznal žalobcovi spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania z jednotlivých splatných splátok.

48. Žalobca ďalej požadoval v žalobe okrem istiny a úroku z omeškania aj zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžných splátok do ich zaplatenia. V zmluve v jej závere, bez osobitného označenia tejto časti v siedmom odseku si strany mali dojednať povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu. Aj keď ide o súčasť zmluvy nie je táto časť, tento odsek osobitne označený zvýraznený pre potrebu spotrebiteľa, je účelovo zakomponovaný do textu zmluvy v jej závere, tak, aby si ju spotrebiteľ ani nevšimol. Jedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku, osobitne nedojednanú. Je zapracovaná do textu zmluvy, ktorej znenie nemôže a ani nemohol spotrebiteľ žiadaným spôsobom ovplyvniť. Súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvná pokuta je dohodnutá neplatne. Samotná zmluva uzavretá so žalovanou je typovou zmluvou a tie sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je teda obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednané zmluvné podmienky neovplyvňuje, a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta mala byť dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

51. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

52. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal zaplatenia istiny 280,- eur, pričom úspech mal v časti o zaplatenie 220,- eur, t. j. v rozsahu 78,6 % a neúspech v rozsahu 21,4 %. V zmysle § 255 ods. 2 v

spojení s § 262 ods. 1 CSP súd priznal úspešnejšiemu žalobcovi voči žalovanému nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 57,2 % (78,6 % - 21,4 %). O samotnej výške týchto trov konania bude v súlade s § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.